Death penalty in the context of today`s society

Pedeapsa cu moartea privită în contextul societății de astăzi

Lavinia ȚUȚU*

Abstract:

Decree Law No. 6 of January 7, 1990 to abolish the death penalty, to amend and repeal certain provisions of the Penal Code and other laws, stipulate: death penalty provided in the Penal Code and special laws for some crimes, is abolished and replaced with life sentence.

Even if our country has abolished the death penalty, there are coutries where it is applied. Seen as a form of revenge for the human right advocates or as a form of true justice, especialy for the family victim (s), this issue involves controversial discutions on here edge. This mesure was rejected in the European Charter of Human Rights, concidering that a person`s life is a supreme value and it must be respected. From serial killers to latest crimes committed by religious goaunds, to descover wich are the best solutions to curb crime, is the most important issue that world must solve today. Professor Francois Perroux said „The human species will become more human when man will give up killingl." Man set in motion his entire science and intelligence to climb on the highest level in the art of killing. Innate cruelty of man has never received a field exercise so complex as today and is so- called legal death.

Keywords:

death penalty, execution, crime, electric chair, lethal injection.

* studentă, anul II, Facultatea de Drept, Universitatea "Petre Andrei" din Iaşi

TUTU, L.,(2010) Death penalty in the context of today`s society in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

Ce anume determină o persoană să ucidă?

Iată o întrebare care frământă lumea încă de la începuturile ei. Persoanele au avut nevoie de ocrotire împotriva actelor îndreptate contra vieţii din momentul în care indivii au simţit nevoia să se organizeze în grupuri pentru a supravieţui şi atunci cu siguranţă nu se punea problema invocării legilor pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor ca în societatea de astăzi.

Că astăzi beneficiem de alte mijloace de apărare, asta face parte dintr-un proces pe care toţi îl numim evoluţie şi care în mod evident reprezintă punctul maxim al unei societăţi de a conştientiza valoarea legilor şi a unei judecăţi echitabile.

În trecut prin legea talionului, răul suferit de cel vinovat nu trebuia să depăşească răul pricinuit victimei (ochi pentru ochi, dinte pentru dinte). Astăzi încercăm să privim lucrurile altfel. Se spune că Dumnezeu dă viaţa şi tot el are dreptul să o ia, dar cred că dogma creată de religie întunecă privirile critice ale minţii omeneşti. Trebuie să fim umani cu o persoană care comite mai multe crime sau care le comite în aşa fel încât victima moare în cele mai grele chinuri, dar cum rămâne cu rudele celor ucişi? Cum rămâne cu respectul pe care îl datorăm victimelor? Cel care ucide are măcar cea mai mică urmă de compasiune faţă de victimele sale, regretă faptele sale?

Ne temem să spunem că suntem de acord cu pedeapsa cu moartea ca să nu fim acuzaţi că suntem mai inumani decat cel care comite crima, dar nu ne putem imagina prin ce anume a trecut victima înainte de moarte, nu ne putem imagina de asemenea prin ce trec rudele, familia persoanei omorâte, a cărei viaţă a fost curmată pe nedrept.

Referindu-ne la societatea actuală din România se observă că, începând cu anul 1990, criminalitatea contra vieţii în ţara noastră îşi are cauze şi motivaţii strâns legate de perioada de criză pe care o traversăm. Prima dintre cauze este specifică evenimentelor revoluţionare în general şi rezidă în declanşarea unei stări anomice de ansamblu, cu consecinţe greu de evaluat pe termen mediu şi lung. Starea de anomie, înţeleasă ca o stare de anormalitate socială determinată de crize de amploare, determină o devalorizare a sistemului de norme şi valori care par să aparţină unei epoci trecute. Această situaţie a condus la o diminuare considerabilă a respectului faţă de lege şi faţă de instituţiile însărcinate cu impunerea acesteia.

O altă cauză a fost lipsa de reacţie a factorilor de putere în cazul unor tensiuni sociale, politice şi economice, fapt care a permis iniţierea, desfăşurarea şi amplificarea unor conflicte majore soldate de cele mai multe ori cu răniţi şi morţi. Se au în vedere conflictele politice mutate în stradă, cele interetnice, precum şi conflictele cu fond economic, grave, cum ar fi de exemplu mineriadele. Interesant şi în acelaşi timp neplăcut de observat este dinamica infracţiunilor contra vieţii la nivel modial. Procentul de omucideri, cât şi a

TUTU, L.,(2010) Death penalty in the context of today`s society in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

celorlalte infracţiuni contra vieţii au crescut în ultimii ani în marea majoritate a ţărilor occidentale în proporţie mult mai ridicate decât de omoruri*.

Statisticile naţionale ale majorităţii ţărilor occidentale reflectă participarea, din ce în ce mai masivă, a minorilor la criminalitatea care vizează viaţa persoanei. De asemenea se observă o strânsă relaţie între creşterea numărului de infracţiuni contra vieţii şi consumul de droguri şi alcool în special la tineri.

O persoană disperată care este consumatoare de droguri, într-un impas financiar este capabilă de infracţiuni grave pentru procurarea mijloacelor financiare necesare cumpărării unei doze. Dar lăsând la o parte aceste persoane, tineri care au modul lor de a privi societatea şi care consideră ca aceasta din urmă nu le poate oferi nimic pe masura aşteptărilor lor, există într-o altă extremă criminalii care comit astfel de fapte din plăcere. Ce atitudine ar trebui să avem faţă de astfel de persoane? Se cunoaşte faptul că astăzi interesul şi lupta pentru drepturile omului au devenit astăzi o adevarată religie la care toţi adepţii raliaţi îşi fundamentează „credinţa„ pe faptul că individul respectiv are nevoie de tratament, are nevoie de consiliere psihologică în cadrul penitenciarului pentru a putea fi reintrodus în societate. Ne dorim atât de mult să pătrundem in mintea unui criminal, să-i creem profilul, să-l studiem. Criminologia a încercat de nenumărate ori să vină în ajutorul combaterii criminalităţii, s-au enunţat nenumărate teorii pentru tratarea criminalilor. Criminologia de tratament a ridicat în slăvi „sistemul măsurilor predelictuale" pe motiv că aceasta corespunde aspiraţiilor umane şi în numele ideii care apărea ca logică din punct de vedere medical, s-a susţinut că răul trebuie combătut de la rădăcină.

Reintegrarea criminalilor

Unii teoreticieni susţin că pentru a lupta împotriva criminalităţii, trebuie mai întâi să se combată cauzele cele mai evidente cum ar fi de exemplu: eşecul şcolar, lipsa formării profesionale şi şomajul. Educaţia şcolară şi profesională, în opinia acestor teoreticieni, primită în cadrul penitenciarului, ajută la „redescoperirea" personalităţii sau eventual în cel mai fericit caz la îmbunătăţirea ei. Din nefericire, practica a demonstrat că, ridicând în slăvi asemenea nobile programe, criminologia de tratament nu a reuşit să le îndeplinească. În ceea ce priveşte educaţia şcolară sau profesională, ea nu ocupă decât un loc nesemnificativ, neglijându-se formarea concretă care este utilizabilă, mai mult sau mai puţin pe piaţa muncii. Este cunoscut că, în penitenciar, şcoala nu are prea des decât o importanţă minimă, ca să nu-i spunem caricaturală. În ceea ce priveşte tratamentul criminalilor, nu se mai invocă pedepsirea, criminologia de tratament nu poate conduce decât la compromiterea represiunii.

* *Alexandru Boroi*, Infracţiuni contra vieţii, Editura All Beck, 1999, p. 21

TUTU, L.,(2010) Death penalty in the context of today`s society in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

Dacă trebuie tratat criminalul înseamnă că este mai mult un bolnav decât un escroc. Bolnav el însuşi sau bolnav al societăţii, fiindcă, conform teoriei criminologiei de tratament, ceea ce interesează, se rezumă în aprecierea: „este întotdeauna un bolnav, a-l pedepsi nu are sens". În acelaşi timp, nu se ştie ce şi cum trebuie tratat. Dar dacă reformulăm propoziţia şi înlocuim „nu se ştie a trata " cu „ nu are mijloace de tratare", adică nu se poate realiza o detectare precisă, o „citire" evidentă a personalităţii unui individ. Medicina crimei nu a concluzionat nici ea prea multe în legătură cu cauzele care fac posibilă avansarea bolii.

Criminologul italian Benigno di Tullio afirma faptul ca prin constituţie criminală se înţelege „o stare de predispoziţie specifică spre crimă, altfel spus capacitatea care există în anumiţi indivizi de a comite acte criminale, în general grave, în urma unor instigari exterioare ce rămân sub pragul ce operează asupra generalităţii oamenilor." Se încearcă astfel să se stabilească anumiţi factori care duc la formarea unei personalităţi criminale. De asemenea vârsta şi crizele biologice pe care le antrenează cum ar fi: pubertatea sau procesele involutive ale îmbătrânirii sunt evidenţiate în crearea profilului criminalului înnăscut. Benigno di Tullio, profesor la universitatea din Roma menţionează în lucrarea sa „Tratat de antropologie criminală" că „se poate afirma că predispoziţia spre crimă este expresia unui ansamblu de condiţii organice şi psihice, ereditare, congenitale sau dobândite care, diminuând rezistenţa individuală la instigări criminogene, permite individului, cu mai multă probabilitate, să devină un criminal."*

Credem că din moment ce o persoană şi-a dat seama de crima comisă şi conştientizează că a făcut un lucru imoral, dar care nu schiţează nici măcar cel mai mic semn de remuşcare, nu neapărat are profilul unui criminal înnăscut, ci mai de grabă profilul unei persoane care se ascunde după această scuză, plauzibilă după părerea sa şi care îi conferă astfel legitimitatea să omoare. În realitate, omul este dotat cu raţiune şi poate diferenţia atunci când este cazul. Din 1985, peste 50 de state au renuntat la pedeapsa cu moartea si doar patru tari au reintrodus executiile. Două dintre acestea (Nepal si Filipine) au abolit din nou pedeapsa capitala. In celelalte doua tari (Gambia si Papua Noua Guinee) nu au mai avut loc executii. În 2005, conform datelor oficiale, 2.148 de persoane au fost executate în 22 de ţări, iar cel puţin 5.186 de oameni au fost condamnaţi la moarte în 53 de ţări. Amnesty International precizează că datele reale sunt mai mari .

Cel puţin 1770 de oameni au fost executaţi în China , în 2005. Statisticile oficiale legate de aplicarea pedepsei capitale sunt secret de stat în aceasta ţară, unde 68 de infracţiuni se pedepsesc prin condamnarea la moarte, relevă revista "Time".

* *Tudor Amza*, Criminologie teoretică, Teorii reprezentative şi politică criminologică, Editura Lumina Lex, 2000, p. 687

TUTU, L.,(2010) Death penalty in the context of today`s society in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

Metodele folosite din 2000 încoace în execuţii sunt decapitarea (Arabia Saudita, Irak), electrocutarea (SUA), spanzurarea (Egipt, Iran, Japonia, Pakistan, Singapore), injecţia letală (China, Guatemala, Filipine, Thailanda, SUA), împuşcarea (Belarus, China, Somalia, Taiwan, Uzbekistan, Vietnam) şi lapidarea (Afganistan, Iran).

Expertii cred ca tendinţa tribunalelor de a înlocui pedeapsa cu moartea prin inchisoare pe viaţă se explică prin posibilitatea de a repara erorile judiciare.

Scaunul electric

Scaunul electric a fost inventat de Harold P. Brown, care fusese angajat de Thomas Edison pentru a investiga daca electricitatea poate fi folosită în execuţii. Scaunul electric a fost folosit pentru prima data in 1890 la New York. Pentru a se oficia o astfel de execuţie condamnatul este legat de scaun cu brăţări de metal, iar pe cap i se pune un burete ud şi cască metalică, pentru ca astfel curentul electric să fie mai bine condus. Electrozii sunt plasaţi la cap şi picioare pentru a se crea un circuit închis. Electrocutarea se desfăşoară, teoretic, într-un ciclu total de două minute, ea neputând fi întreruptă şi oprindu-se automat. Când este declaşat de către călău curentul de 1900 la 2500 de volţi, în funcţie de modelul scaunului folosit în diferitele state, acesta atinge firele de cupru de pe placa de contact a măştii, iar condamnatul trebuie sa-şi piardă imediat cunoştinţa şi să un sufere nicio durere. Acest ciclu de două minute se descompune în minisecvenţe care alternează între 5 şi 25 de secunde. Când este branşat curentul, victima face de obicei un salt înainte care ar proiecta-o la câţiva metri distanţă, dacă nu ar fi solid legată de scaun şi acesta din urmă fiind fixat de sol.

Potrivit unor numeroase mărturii oculare, în primul ciclu, condamnatul, care îşi pierde cunoştinţa, îşi pierde şi orice control muscular. Adesea se întâmplă să vomite şi să-şi muşte adânc limba. În ciclul al doilea, bule de sânge îi ies din nas. În al treilea ciclu, temperatura corpului de 37 urca la peste 100 de grade. Capătă o ciloare violacee, fibrilaţia şi paralizia ajung aproape complete. În ciclul al optulea, sistemul de oxigenare a creierului se opreşte şi este carbonizat, iar ochii ies adesea cu totul din orbite[*].

Persoanele autorizate să asiste la execuţie sunt: directorul închisorii , care dă ordinul de pornire a curentului; ofiţerul din penitenciar, responsabil de execuţie, care împreună cu doi sau trei gardieni pregătesc condamnatul şi-l instalează pe scaun; electricianul, prevăzut cu o cutie de unelte, care branşează cablurile şi electrozii, veghind la „bunul mers tehnic al scaunului; medicul cu misiunea de a constata decesul condamnatului; călăul delegat de tribunal, oficiind la adăpost de priviri şi care dă drumul la curent; persoane oficiale, printre care reprezentantul guvernatorului din respectivul stat; ziariştii acreditaţi

[*] *Valerian Cioclei*, Manual de criminologie, Editura C.H.Beck, Bucureşti, 2007, p. 123

TUTU, L.,(2010) Death penalty in the context of today`s society in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

şi avocaţii condamnatului; persoanele pe care le desemnează condamnatul însuşi, dacă doreşte.

Martorilor execuţiei le sunt distribuite texte imprímate care detaliază şi explică procedura de electrocutare. Martorii oficiali şi ziariştii trebuie să respecte o linişte absolută pe durata întregii execuţii. Sunt închişi într-o încăpere cu geamuri, de unde pot auzi tot ce se petrece în jurul scaunului electric graţie unui sistem de sonorizare. De la prima electrocutare din 1890, fiecare nouă execuţie va da loc unor îndelungi şi grave discuţii între specialişti. Întrebarea cu adevarat relevantă este care ar fi „forţa ideală„ a curetntului care trebuie utilizat? Cei 1350 de volţi ai începutului par efectiv cam slabi, atunci care este valoarea optimă: 1750, 1900, 2000 sau 2500 de volţi? Trebuie ţinut cont de greutatea condamnatului , de mărimea inimii, de vitalitatea cardiacă? De fapt ar fi relativ uşor ca un condamnat să-şi găsească moartea pe scaunul electric prin administrarea unei tensiuni de 10000 sau de 20000 de volţi. Ar fi practic fulgerat pe loc, dar cadavrul condamnatului ar fi în aşa măsură de mutilat încât nu ar mai rămâne mare lucru din el, fiind practic de nerecunoscut. Dar morala creştină pretinde respectarea cadavrului iar justiţia un minim de decenţă. Dificultatea constă astfel în respectarea acestor exigenţe tehnice prin folosirea unui curent suficient de puternic ca să ucidă pe loc dar care să prezerve corpul de mutilări vizibile. În ciuda acestor problema tehnice, americanii, se dovedeau mulţumiţi la începutul sec. XX de această metodă, muţumiţi în egală măsură de inovaţia şi de progresele ştiinţifice ale electrocutării. Meritele sale erau atât de lăudate încât mai multe ţări au delegat în Statele Unite observatori competenţi, cu misiunea de a-şi forma o părere cu privire la această formă de execuţie.

În 1905, Kaiserul l-a trimis pe criminologul Boris Fressdenthal să asiste la o astfel de execuţie şi să-şi dea părerea în legatură cu introducerea electrocutării şi în codul penal german. Spre deosebire de marea majoritate acesta nu s-a arătat prea încântat de noul procedeu, acesta din urmă relatând faptul că: „mai puţin brutal decât sabia sau ghilotina folosite la noi, dar electrocutării i se poate face un serios reproş, incertitudinea momentului exact în care intervine moartea, ceea ce mi se pare extrem de penibil. Moartea este definitivă sau aparentă? Care este timpul exact între declanşarea curentului şi pierderea cunoştinţei?" Şi conchide respingând categoric idea introducerii procedeului electrocutării şi în Germania.

O altă ţară care a ajuns la aceeaşi concluzie a fost Marea Britanie, de altfel trebuie menţionat faptul că multe state americane au respins acest procedeu şi că, din cele 23 de state care-l aveau în vigoare în 1967, nu au mai rămas decât 14 la ora actuală, celelalte optând pentru întoarcerea la spânzurătoare, camera de gazare, împuşcare şi din 1977, la injecţia letală.

Cutremurătoare sunt şi nenumăratele mărturii ale martorilor carea au asistat la astfel de execuţii: în 1926 „comutatorul care libera curentul a basculat. Femeia s-a smucit din toate puterile pe scaun, dar nu şi-a pierdut cunoştinţa. Corpul ei se zbătea dintr-o parte în alta cu o violenţă dezlănţuită. Atunci călăul a

TUTU, L.,(2010) Death penalty in the context of today`s society in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

schimbat puterea curentului şi a repus circuitul în funcţiune. Una după alta, descărcările loveau condamnata, dar fără să o aducă în stare de inconştienţă sau s-o ucidă. S-au aplicat 2000 de volţi fără intermitenţă. Mi se întunecase vederea şi mi s-a părut o veşnicie până când procurorul a făcut semn călăului să întrerupă curentul. Femeia încă mai trăia." A fost dusă la infirmeria închisorii şi directorul penitenciarului, sub presiunea ziariştilor şi a martorilor a telefonat guvernatorului pentru a obţine graţierea condamnatei. Acesta din urmă a obiectat că nu există niciun text de lege care să-i permită acordarea unei asemenea măsuri. După o oră, condamnata a fost adusă din nou în camera de execuţie, unde de data aceasta, a decedat la prima descărcare*.

În 1928, Joseph Lang, călăul închisorii de stat din Colombus, statul Ohaio, declară: „Prima descărcare de 1150 de volţi nu a fost mortală. Inima încă bătea cu regularitate. A doua descărcare nu a dat un rezultat mai bun. S-a folosit atunci un curent de trei ori mai puternic, de 3000 de volţi. Au izbucnit flame carea u cuprins corpul zguduit de spasme şi sala de execuţie a fost invadată de un miros de carne arsă. Causa morţii nu a mai fost electrocutarea propriu-zisă, ci combustia corpului."

Ziarul New York Times relatează în decembrie 1984 cum Alpha-Otis Stephens a rezistat unor lungi descărcări electrice, condamnat la moarte prin electrocutare din statul Georgia. „prima, deşi cu o durată de două minute, nu l-a ucis, şi cât au durat următoarele două , el s-a zbătut, încercând să reziste. După toate acestea, medicii l-au examinat şi au declarat că el rămăsese în viaţă. Atunci i s-a aplicat o descărcare suplimentară, la fel de lungă ca prima. Dar martorii execuţiei l-au văzut făcând eforturi să respire. În timpul celor 6 minute, pe durata cărora corpul trebuie lăsat să se răcească pentru ca medicii să-l poată atinge, condamnatul a mai respirat de 23 de ori." Mulţi medici afirmă că unii condamnaţi îşi pierd cunoştinţa după prima descărcare, iar dacă inima lor continuă să bată şi plămânii să funcţioneze, el nu mai simte descărcările suplimentare. Afirmaţie evident infirmată de execuţia celui mai tânăr condamnat, care la numai 17 ani a urcat pe scaunul electric. Un martor oficial al execuţiei povestea „l-am văzut pe executor braşând curentul. Buzele condamnatului au început să se umfle şi corpul să se întindă. I-am auzit pe responsabilii execuţiei strigând la călăul aflat în interiorul camerei unde era electrocutat condamnatul să mărească numărul de volţi fiindcă vedeau că Willie Francis un murise. Dar călăul le-a răspuns că administrase deja cantitatea maximă de curent." Willie Francis urla: Opriţi! Lăsaţi-mă să respir! Execuţia a fost suspendată. Cel scăpat ca prin minune a povestit: „Am simţit o arsură în creştet şi pe picior. Pe dinaintea ochilor vedeam pete de toate culorile." După deliberarea Curţii Supreme, aceasta a conchis că nimic nu se opunea execuţiei lui Willie Francis, care a fost adus din

* *Martin Monestier*, Istoria ilustrată a execuţiilor capitale de-a lungul timpului, Editura Orizonturi, Bucureşti, 2009.

TUTU, L.,(2010) Death penalty in the context of today`s society in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

nou pe scaunul electric de data aceasta, sucombând de la prima serie de curent administrată.

Organe de vânzare

În China , autoritățile au găsit o modalitate de rentabilizare a pedepsei capitale: condamnații servesc drept „bancă de organe" pentru transplanturi. Responsabilii chinezi au devenit conștienți de la începutul anilor 80 că organele condamnaților la moarte executați puteau reprezenta o sursă de devize foarte importantă. Astfel, chinezii prin intermediul practicienilor instalați în Hong Kong și care le făceau rost de clientelă occidentală, și-au făcut o specialitate din transplantul de rinichi. Un responsabil chinez, ale cărui cuvinte sunt menționate în revista Le Point din iunie 1991, avansează cifra de 1000 de transplanturi pe an începând din 1990, și asta numai pentru rinichii grefați pe occidentalii bogați sau pe burghezii bogați din Hong Kong, dar de fapt numărul real de transplanturi de organe nu este cu adevarat cunoscut. În ritmul de 1000 de execuții (în realitate cu mult mai multe) este de înțeles că oficialitățile se declară mulțumite și că „țara lor este singura din lume care deține un surplus de organe". De aici și până la execuția comandată nu mai este decât un singur pas pe care autoritățile chineze poate l-au și făcut având în vedere pliantul difuzat în Hong Kong, care face reclamă raportului bun calitate-preț al spitalelor din Nankin: „călătorie dus-întors, spitalizare, transplant și costul rinichiului: 76000 de franci… Rinichi prevalat de la un donator viu." În 1992, ministrul justiției din Taiwan, Lu Yu Wen, declară că toți condamnații la moarte din țara sa își donează voluntar organele.

Injecția letală

Înainte de a fi executat prin injecția letală, condamnatului i se schimbă hainele, i se dă ultima masa și i se permite să facă un duș. După ce acest ritual este îndeplinit deținutul este dus în camera de execuție unde este întins și legat pe o masă specială, iar apoi i se introduc două tuburi intravenoase în brațe. Acestea sunt alimentate dintr-o anticameră, de unde este dirijată întreaga operațiune. Tot aici e o linie telefonică directă cu oficialitatile care au puterea să oprească executarea pedepsei la moarte. Condamnatul are voie la o ultimă dorință.

În momentul în care lichidul începe să curgă prin tuburi, perdelele camerei de execuție se trag pentru ca martorii să poată urmări procesul. La fiecare execuție pot fi unul sau mai mulți executori, dar acestia stau intotdeauna în anticameră. Injecția letală conține Thiopental Sodium, Pavulon si clorură de potasiu. Thiopental Sodium este un barbituric care se foloseste în chirurgie ca anestezic. Doza obișnuită este 150 mg, dar în cazul injectiei letale se folosesc

TUTU, L.,(2010) Death penalty in the context of today`s society in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

5000 mg. Acesta este administrat cu scopul ca pacientul sa nu simtă nicio durere cat mai este in viaţă . Apoi prin tuburi incepe sa curga Pavulon-ul, un relaxant muscular care intr-o doza foarte mare poate duce la paralizarea diafragmei şi a plămânilor. Acest medicament işi face efectul in 1 – 3 minute. Pentru a treia şi ultima dată, este introdusă intravenos clorura de potasiu, care în supradoză provoacă infarct. Nu toate statele folosesc şi această substanţă, primele două fiind suficiente pentru a omorî un condamnat. De regulă, clorura de sodiu se foloseşte pentru curăţarea tuburilor între doua doze diferite de medicamente. La mai puţin de două minute după administrare, pacientul este declarat mort. Urmează ca trupul său sa fie dus la legist pentru verificare, iar uneori i se face şi autopsie. Familia va primi corpul abia dupa aceea, iar în cazul în care aceasta nu există, trupul va fi incinerat de autorităţi.

Procedeul numit „blând", reputat prin a fi rapid şi conducând la o moarte fără dureri, în plus puţin costisitor, provenit direct din ştiinţa medicală, a fost utilizat pentru prima dată în lume în SUA, în statul Texas în 1982, apoi în Oklahoma în 1983. Dar injecţia letală, mai mult ca oricare altă formă de provocare a morţii ridică problema participării active a membrilor corpului medical participarea medicală la pedeapsa capială este o problemă complexă care a declanşat de la începuturile folosirii acestei metode de execuţie, reacţiile unor numeroase asociaţii medicale din lumea întreagă, care s-a opus în mod ferm împotriva participării medicilor la execuţie. Multe persoane din SUA ca şi din restul lumii consideră că rolul medicilor în cazul acestei „morţi medicale" nu se rezumă doar la constatarea decesului şi că execuţia însăşi nu ar putea avea loc fără ajutorul lor. Ordinul medicilor din America a declarat că „o injecţie letală, pentru a pune capăt unei vieţi, nu are nimic de a face cu practica medicală. Nu este necesar ca acest act să fie efectuat de un membru al profesiunii noastre." Jay Bird, purtătorul de cuvânt al închisorii a precizat că „un gardian cu únele cunoştinţe medicale a fost cel care a pregătit amestecul şi a plantat injecţia intravenoasă. Apoi, cineva a apăsat pe buton pentru a da drumul lichidului. Charlie Brooks-primul om pe care s-a testat această formă de execuţie, a murit foarte uşor, fără violenţă, complet ameţit de sedative."

Nimeni nu a fost cu adevărat convins de aceste de declaraţii. Prepararea soluţiei necesită anumite cunoştinţe medicale. Este greu de crezut că medicii ar putea fi complet străini de acest tip de excuţie. Nu este suficient să prepari „o doză în stare să ucidă un bou", cum afirma un profesor francez, aceast preparat trebuind să fie ajustat în funcţie de greutatea, talia, sănătatea, şi de únele particularităţi fizice ale condamnatului. Riscul care există în cazul unei dozări necorespunzătoare constă în a provoca o lungă agonie, care poate dura mai multe ore înainte ca moartea să se instaleze. Însăşi intravenoasa poate deveni un lucru relativ complicat care nu poate fi lăsată la îndemâna oricarui oficiant. Problema devine complicată în cazul în care se are de-a face cu toxicomani. Venele lor sunt adesea pline de cicatrice, încât este necesară o mică intervenţie chirurgicală pentru a se ajunge la o venă mai profundă. Pe data de 13 martie

TUTU, L.,(2010) Death penalty in the context of today`s society in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

1985, în Texas, personalul medical a avut nevoie de 40 de minute pentru a găsi pe corpul lui Steven Morin o venă care să permită introducerea acului hipodermic necesar injecției letale. După cum se poate observa această metodă de execuţie nu poate fi lăsată la ăndemâna unui călău de circumstanţă.

Unul dintre inconveniente ar fi existența unor indivizi asupra cărora barbituricul anesteziant al soluției nu-şi face un efect rapid, condamnatul conştientizând sufocările prin care trece pe măsură ce activitatea plămânilor încetează. Un alt incovenient este ca deținutul să nu se zbată în timpul injecției. Produsul riscă să pătrudă în ţesutul muscular sau într-o arteră provocând astfel dureri foarte violente. De asemenea dacă amestecul produselor nu este bine dozat sau se face prematur, soluția riscă să se îngroaşe şi să blocheze vena, încetinind astfel instalarea morții. În 1985, un condamnat prin injecția letală, în decursul execției, a avut violente stări de vomă şi a gemut aşa puternic încât unul dintre martori a leşinat de emoție. În 1992, Robert Streetman a petrecut trei ore pe targă în așteptarea injecției letale, în vreme ce Curtea delibera asupra unei eventuale amânări , în final respinse.

Camera de gazare

La 30 de ani de la inventarea scaunului electric, americanii, odată în plus animați de un spirit progresiv , au mai adus şi alte inovații în arta uciderii legale, introducând în arsenalul lor penal execuţia prin asfixiere, cu alte cuvinte camera de gazare. Idea a fost generată de experienţele efectuate în timpul Primului Război Mondial asupra gazelor de luptă şi a efectelor produse de substanţele toxice mortale asupra omului. După încercări multiple a fost ales gazul de cianură. Dintre tóate otrăvurile volatile cunoscute, el oferea cea mai mare eficacitate, obținându-se prin contactul pastilelor de cianură de potasiu cu acidul sulfuric acesta făcând parte din categoria „otrăvurilor celulare". El paralizează acţiunea enzimelor respiratorii care asigură transferul oxigenului în sânge în celulele corpului. Lipsite de oxigen acestea încep imediat să moară. Apar convulsii, muşchii au spasme, centrii cervicali se închid unul după altul, iar moartea cerebrală survine de obicei înainte de oprirea inimii.

Oricât de paradoxal ar părea, una dintre prímele preocupări ale unui director de penitenciar constă în a păstra condamnatul la moarte…„ în viață" până la data execuţiei. Ceea ce înseamnă să-l împiedice să se sinucidă, îndemnat fiind de alţi condamnaţi. Pentru a-l sustrage de la această tentație, pe durata celor trei sau patru săptămâni care preced execuţia, prizonierul este dus într-un loc rezervat al închisorii denumit „ culuarul morții" unde condamnații sunt supuşi unei supravegheri constante 24 h/ 24. Deținutul poate fuma, scrie şi are drept să privească la televizorul plasat în afara celulei sale. Cu o săptămână înaintea supliciului său, directorul închisorii îi explică condamnatului în ce constă procedura execuției. Cu câteva ore înaintea execuției, membrii personalului, verifică tóate comenzile levierelor care eliberează cianura, sistemul de supape

TUTU, L.,(2010) Death penalty in the context of today`s society in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

fixarea curelelor, adesea chiar şi sistemul de etanşizare al uşii şi ferestrelor, este acoperit cu un strat nou de produs izolant. În anumite state, repetiţia îi priveşte chiar şi pe condamnaţii la moarte , care trebuie sa „încerce " în apropierea execuţiei, pentru a se verifica dacă talia lor şi greutatea nu vor ridica dificultăţi deosebite la momentul respectiv. Acest lux de precauţii reprezintă o tortură psihologică îndurată de condamnat, chiar dacă unii dintre ei găsesc forţa de a „salva aparenţele", de a brava. În 1977 în închisoarea din Carson-City din Nevada, Jesse Bishop a declarat ziariştilor în ajunul execuţiei că a încercat scaunul din camera de gazare şi că l-a găsit prea puţin comod, iar cu câteva ore înainte de a fi gazat, după ce directorul închisorii l- a întrbat carea ar fi ultímele sale solicitări acesta a răspuns „ o femeie şi vin franţuzesc".

Asfixierea prin gaz este singurul mod de execuţie care reclamă participarea activă a condamnatului. Dacă respiră profund gazul mortal, acesta îşi poate pierde cunoştinţa în 10 sau 15 secunde, dar fără acea primă inspiraţie profundă, pierderea cunoştinţei ar fi întârziată. Dacă cel condamnat încearcă să-şi prelungească viaţa, ţinându-şi respiraţia sau respirând uşor, procesul morţii se prelungeşte considerabil. El îşi poate păstra cunoştinţa timp de minute interminabile, îndurând dificultăţi respiratorii acute şi dureroase. E cuprins de ameţeli, poate avea crampe abdominale severe şi contracţii musculare care dau într-un atac de epilepsie.

Omorârea cu pietre

Unei persoane căreia urmează a-i fi aplicată o astfel de moarte îi sunt imobilizate mainile si picioarele, în timp ce un grup organizat va arunca cu pietre în ea până va muri. Legea islamică, considera acceptabila aceasta metodă de execuţie, drept urmare aceasta fiind folosită în multe din naţiunile islamice.

Pedeapsa este aplicată în urma adulterelor sau a crimelor. Legea prevede că pietrele să nu fie foarte mari, astfel încat o persoană să necesite loviri repetate înainte de a deceda. Fiecare rocă ar trebui să produca răni şi dureri serioase condamnatului. Afganistan, Nigeria, Iran, Pakistan, Sudan, Arabia Saudită si Emiratele Arabe Unite sunt statele în care in ultimii ani au fost executati oameni prin omorarea cu pietre.

Consider că pedeapsa cu moartea ar trebui aplicata doar in cazurile cele mai grave. Este de altfel suficient sa atragi atenţia populaţiei de rând prin exemple puţine dar semnificative, pedepsa cu moarte lasând în conştiinţa umană reflecţii adânci. Eugeniu Speranţia mentiona in lucrarea sa „Introducere in filosofía dreptului„ că atunci când societaţile au ca singur temei al aplicării legilor, frica de pedeapsă, atunci suntem în prezenţa unui flux sau reflux al acesteia. Astfel

- Când creşte frecventa pedepsei, creşte frica
- Când creşte frica, creşte respectul legii,
- Când creşte respectul legii, scade frecvenţa pedepsei

TUTU, L.,(2010) Death penalty in the context of today`s society in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

- Când scade frecvenţa pedepsei, scade frica,
- Când scade frica, scade respectul legii
- Când scade respectul legii, creşte frecvenţa pedepsei, etc.

Acceptată de unii, respinsă de altii, pedeapsa cu moartea este cu siguranţă una dintre cele mai spinoase probleme cu care se confruntă societatea. Cert este că o astfel de măsură nu este în nici într-un caz una plăcută, dar în unele cazuri este una necesară. Cei care imi vor replica faptul că nu ţin cont de drepturile omului, le voi sublinia faptul ca şi victima/ victimele aveau dreptul la viaţa, iar cei care vor spune ca numai Dumnezeu are dreptul să ia viaţa unei persoane le voi aduce aminte că în Deuteronom se porunceşte:

- 18. Şi judecătorii să cerceteze bine şi, dacă martorul acela va fi martor mincinos şi va fi mărturisit strâmb asupra fratelui său,
- 19. Să-i faceţi ceea ce voise să facă el fratelui său. Şi aşa să stârpeşti răul din mijlocul tău;
- 20. Şi vor auzi şi ceilalţi şi se vor teme şi nu se vor apuca să mai facă în mijlocul tău acest rău.
- 21. Să nu-l cruţe ochiul tău, ci să ceri suflet pentru suflet, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior. Cu răul pe care îl va face cineva-aproapelui său, cu acela trebuie să i se plătească.

TUTU, L.,(2010) Death penalty in the context of today`s society in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

References:

Amza, T. (2000). *Criminologie teoretică, Teorii reprezentative şi politică criminologică*, Editura Lumina Lex, 2000

Boroi, A. (1999). *Infracţiuni contra vieţii*, Editura All Beck,

Cioclei, V. (2007*). Manual de criminologie*, Editura C.H.Beck, Bucureşti

Monestier, M. (2009). *Istoria ilustrată a execuţiilor capitale de-a lungul timpului*, Editura Orizonturi, Bucureşti